

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXIII

Telefon: Nr. 226.

"GAZETA" apare ZILNIC.
Abonamente pentru Austro-Ungar.
— pe un an: —
24 cor. pe 6 luni 12 cor. pe trei
luni 6 cor. — M-rii de Duminecă:
patru cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 30
franci, pe trei luni 10 franci.
N-rii de Duminecă 8 fr. an.
Se poate prenumăra la toate oficiile
postale precum și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
La Administrația "GAZETEI" pe
1. an 20 C. Pe 6 luni 10 C.
pe trei luni 5 C. Cu dusul
acasă: Pe un an 34 Cor. Pe 6 luni
18 Cor. Pe trei luni 6 Cor. Un exem-
plar 10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiile se plătesc înainte.

Nr. 131.

Brașov, Joi, 17 (30) Iunie.

1910.

Timur-Tamerlan.

(vn). După o bătălie crâncenă, în care Timur și cu ai săi se purtase vitejește și pe care cu toată vitejia în urmă totuși o perdu, — vestitul împărat mongol sta departe retras și căuta să-și dea seamă de cauzele cari au pricinuit înfrângerea lui. Câștigase doar atâtea lupte și era aproape obicinuit cu biruințele și-acum mintea lui nu putea pricepe cum se poate ca vrășmașul să își atribue șieși ceea-ce pentru un Timur devenise obicinuință. Oastea i-se risipise, neînduplecării sei soldați ste-teau înfricați prin locuri retrase și se părea, că nu va mai putea fi putere care să-i înduplece la reluarea luptei.

Timur părea desnădăjduit. De-acum gloria lui avea să se întunece, numele lui nu va mai fi pronunțat cu spaimă de vrășmaș și împărăția lui părea că se clatină din temelii. Perdut în aceste gânduri întunecate nu putea afla calea, nu putea înțelege rostul care avea să-l readucă la echilibrul conștiinței zdruncinate și nu odată îi venia să creadă că el însuși și-a devenit șieși vrășmaș prin faptul, că în lupta purtată nu-și trebuințase pe deplin chemarea sa de conducător al oștii risipite.

Și-n vremea când cele mai urâte gânduri îi cercau mintea, atențiunea îi fu atrasă de o furnică, care se chinuia se ridice o povară de două ori mai mare decât ea peste o piatră care-i sta în cale. Timur urmărea cu tot interesul această muncă uriașă, care se părea, că nu putea descuragia pe micul animal. În sfârșit după o vreme îndelungată și după-ce furnica alunecăse de 71 de ori din vârful petrii cu povară sa, a 72-a oară, trecu sarcina peste piatră.

Fața lui Timur se însenină. Biruința furnicei îi întări sufletul și se scutura de povara gândurilor, din cari se părea că nu-și va putea nici-odată

descifra rostul viitorului. Se simția aproape rușinat în fața eroicului animal care-i dăduse cea mai strălucită pildă de muncă, statornicie și vitejie. Întărit în nădejde și simțind în sufletul său cum iară cuvintează glasul conștiinței uitate — se ridică, hotărât se lupte cu îndărătnicie îndoită pentru eluțarea biruinței.

Această pildă se potrivește de minune cu starea sufletească de acum a poporului românesc. Intrasem și noi în lupta electorală cu cele mai optimiste gânduri de izbândă. Ne încredeam în noi, aveam nădejdea, că idealul nostru se va realiza dintr'odată. Dar am rămas învinși. Ne-a învins o forță supremă în contra căguia n'am putut stat, pe care cu toată vitejia și cu toată văr-tutea noastră n'am putut-o înlătura.

Pe câmpul de luptă am lăsat și morți, morți scumpi, l'am spoit cu sânge roșu, sânge cald, sânge românesc. Am adus deci jertfe lui D-zeu și oame-nitor, dreptății și forței, idealului și materiei, prezentului și viitorului. — Și totuși n-am biruit. O mulțime de gânduri ne cercă acum mintea. Conștiința ni-se pare turburată, tăria virtuții ni-se tămpeste, nădejdea într'un viitor mai bun ne părăsește. Pentru-că biruința e în mâna unor oameni, cari nu simt și nu cugetă ca noi, cari n'au programul nostru, cari nu volesc binele tuturor și nu iubesc pe toți, cari nu sunt prietini civilizației și cari nu vreau întărirea deplină a țării.

Da, grele gânduri ne cercă min-tea. Dar iată pilda lui Timur. Vom învăța din ea și vom învinge de sigur și încă mai curând decât acest împărat. Pentru-că armele noastre nu sunt puști de oțel, nu sunt săbii ascuțite, nu sunt arcuri otrăvite, ci armele noastre sunt dreptatea sfântă și vrednică, e iubirea față de deaproape, e dragostea de țară, e dorul după cultură, e munca cinstită pentru înălțarea economică a patriei

comune, e statornicia în credință și în iubire față de neam, e respectul față de om și față de toate neamurile con-locuitoare, e cuvântul statornic al virtuții. Aceste arme sunt sfinte și cine lup-tă cu ele va învinge, pentru-că în ființa lor domnește și rămâne mereu ceva mare și tare și vecinic: *Dumnezeirea însași!*

Poțop să vie decrepțiile peste capul nostru și nu vom dispera. Fără sfârșit să fie șiragul înfrângerilor și nu vom lăsa nici odată armele noastre din mână. Noi luptăm pentru toți, nu numai pentru interesele noastre. Pentru-că programul nostru nu-i un depozitar strâmt al exclusivismului de rasă și classă, ci e classa largă, casa primitoare căminul cald, unde sunt primiți toți cei bătuți de vânturi, toți cei cercați de neajunsuri și toți cei goniți de soarte. Pentru programul nostru poate să lupte nu numai Românul, ci și omul de pe pustă, pentru-că acesta asigură și Românului și agricultorului dintre Dunăre și Tisa bunăstarea materială și mulțămirea sufletească, contribuind dară la întărirea legăturii prietenești dintre diferitele neamuri ale țării și realizând astfel idealul de mult așteptat al păcii.

În urmăre vom continua lupta cu mai multă îndărjire fiind firm convinși că cauza noastră dreaptă va trebui să triumfeze. Vom căuta să ne înălțăm mai ales pe terep economic și spre acest scop ne vom însuși mai mult ca până acum spiritul și conștiința jertfirii de sine, punând mai mult pond pe interesele de obște decât pe interesele strâmte personale sau cel puțin vom căuta să echilibrăm sau să cuprindem într'o cuminte sinteză aceste interese fiind firm convinși că fără această echilibrare a personalităților ș'a interese-lor — scopuri mai nici odată nu se pot realiza. Vom crea tovarășii economice și vom căuta ca planurile bune să nu rămâie baltă. Așa de pildă de mult așteptăm cu toți ca tovarășia »Plugă-

ralui« din Blaj să se înregistreze la tribunal și să-și pornească activitatea. E vremea pentru toate. Orice întârzie-re ne aduce pagube în multe privințe. Între împrejurările noastre politice, să nu-și uite de lupta economică. Bunăstarea materială asigură pacea și fericirea familiei, tăria economică a unui neam asigură bunăstarea și fericirea acestuia. Vom munci deci rațional și consecvent smulgând politiceii ce ni-se compete și înălțând mereu, mereu edifi-ciiul puternic al economiei noastre naționale. Și-n cursul acestei munci uriașe nu vom uita pe nici o clipă de armele tari amintite mai sus, având neclintită credință, că în acest chip vom învinge.

Un nou agitator. Din Făgăraș ni se scrie: Părintele Octavian Popa, capelan al Făgărașului, a fost citat pe azi la ju-dele de instrucție, acuzat fiind cu agitație săvârșită în vorbirea ce a ținut-o la înmor-mântarea unui ucis dela Margineni.

Un succes al Aromânilor. Din Con-stantinopol se telegrafiază, că în lipsa de-putaților greci, Camera turcească a votat alături restul proiectului, care privește biserițele din Macedonia. În urma cererei deputatului aromân, D. Mișea, Camera a șters din proiect articolul 3, care spunea că cererile populațiilor afară de greci și bulgari, cari ar fi refuzate de patriarhat sau exarhat, trebuie luate în considerație numai când sunt iscălite de toți locuitorii.

Incidentul de la Pireu. »Agenția Ro-mână» publică următorul comunicat oficial:

Ziarele de aseară au publicat, că Italia, care reprezintă interesele României, și Rusia, care ocrotește interesele Greciei, au propus să fixeze indemnitatea recla-mată de România, Grecia a primit această propunere.

În urma acestei propuneri suntem autorizați să declarăm că ministrul de externe al țării a răspuns că e gata să

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Aviatorii Români.

A. S. R. Principele Carol publică pri-mul său articol științific într'o revistă românească.

Urmare și fine.

În afară de acest aparat, care e cel mai important dintre toate aeroplanele românești, mai sunt câte-va, cari sunt în construcție.

1. Biplanul »Bramărescu« în cons-trucție, dar din lipsă de bani și deci de motor, nu va putea zbura pentru moment. Dl Bramărescu se ocupă de mult timp cu această pasionantă chestiune. Aparatul său e plin de dispozitive ingenioase. Ceea-ce e mai interesant la acest aparat, e negreșit încercarea de o combinație între aeroplan și helicopter. D-sa a cerut un ajutor bănesc de la ministerul de război, dar ofi-țerii dela secția aerostatică, oamenii cari cu toate că port numele dar par-că nici-habar n'au de chestiunile aerotehnice, au căsăit de cuviință că nutrebuie ajutat acest aparat. Crează cu tot sufletul Direcția C. E. R. i-a

încercat de curând, căci acest aparat, con-struit la noi, are calitatea de a avea și motor.

3. Aeroplanul »Mărdărescu« un dublu biplan în construcție.

4. Aeroplanul »Gheorghiu« N. Gheorghiu care s'a încercat până acum ca model. Acest aeroplan va fi montat tot cu un motor românesc.

5. Aeroplanul »electric dirijabil«, bre-vetat de dl. V. Dumitrescu, asupra căruia n'am aflat încă amănunte.

În afară de aceasta un elev de la școala de poduri dl. N. Ilescu a inventat un stabilizator automat, care să sperăm că va da rezultate bune.

Dar nu putem sfârși acest articol fără a aminti începutul aeroplanelor și pe cel mai important dintre toți aviatorii români, pe Traian Vuia ⁵⁾. Într'un articol din »Viața Socială» No. 4, Vuia ne des-crise încercările sale, trecute din păcate prea repede în uitare.

Iată pe scurt ce ne povestește: con-vins de la început de rolul vitezei în lan-sarea și ridicarea aeroplanelor, Vuia a prezentat în primăvara anului 1903 academie de Științe din Paris, un studiu despre »Importanța lansării aeroplanului pe roa-te»; acest studiu a fost pus însă la dosar. În același an a și început construcția unui aparat, care nu fu terminat de cât 3 ani mai târziu, în toamna anului 1905.

Experiențele se începură în primăva-rea anului 1906. Prima experiență fu făcută în ziua de 18 Martie; aparatul zbură ușor dar în lipsa de îndemnare a pilotu-lui, aparatul fiind aruncat într'o țarină fu stricat. În ziua de 19 August se făcu o nouă încercare; aparatul se ridică la o înălțime de 4 metri, și străbătu o distanță de 24 m. Vuia zburase înainte chiar că Santos să-și fi imaginat aparatul său; iată ce scrie revista »L'Aerophile» din Fe-bruarie și Aprilie 1906: »În momentul, când experiențe de acelaș gen sunt în curs de a fi executate sau pe cale de prepara-ție, e foarte drept să aducem aminte, că Vuia e primul la noi (în Franța), care a cercat în realitate cu un aparat destul de mare pentru a ridica greutatea unui om, lansarea directă a unui aeroplan montat pe un car purtător și împins prin o elice aeriană etc...»

Vuia a fost în afară de acesta pri-mul care s'a gândit să monteze un aéro-plan pe roate; și vedem că ideea sa a triumfat; acum chiar mai multe aparate Wright sunt montate pe roți. În afară de aceste recorduri cari ne sunt povestite de Vuia în persoană, putem însemna următoarele:

2 Martie 1907 la Bagatelle, 2 sboruri de 3—4 metri înălțime

27 Martie, încă acelaș record, 30 Mar-tie sbor 4—5 m.

21 Iunie 1907, cu Vuia II. un sbor de 100 m. la 1.50 înălțime; dar aviatorului fiindu-i teamă de un accident, intrerupe aprinderea, aterisează brusc, și se strică aparatul.

5 Iulie ultimul său sbor de 20 m. la 4 m. înălțime, dar aparatul capotează și e complet distrus, rănind pe îndrăznețul aviator.

Sigur că va interesa pe cetitor să aibă câteva date despre acest aparat din-tru început: e un monoplan cu două aripi ca de liliac, de o lungime 3.95 și o lățime de 2. 40, în total 17 m.; elicea de un dia-metru de 1.30 și pasul de 1.10 m. era așezată înaintea aviatorului; greutatea aparatului era de (215 kg. 10).

»L'effort de Vuia, à cette heure dif-ficile et avec des moyens d'action restreints, fut des plus méritoires. Il a été un bon serviteur de la grande cause. Gardons lui son petit coin d'histoire; il l'a vaillamment conquis» 11).

»Pauvreté empêche les bons esprits de parvenir» a zis Bernard de Pallisy.

Dar din nenorocire Vuia fiind sărac, n'a putut urma experiențele sale. Vom zice însă împreună cu Aerophile:

Așa a fost cu Vuia, el n'a putut înainta din cauza lipsei de bani. . . . E rușinos că nu i s'a întins nici o mână într'ajutor și a fost silit să intrerupă din cauza lipsei niște experiențe cari ar fi

dea imediat un răspuns acestei propuneri, dacă mai înainte i se va comunica hotărârea guvernului grec în ceea-ce privește modalitățile de realizare ale celor patru puncte din cererea guvernului român. Înainte de a ști în ce fel guvernul elen a hotărât să realizeze aceste puncte, guvernul român nu poate să ia o hotărâre parțială pe nici un punct, ansamblul trebuie să fie rezolvat în întregime.

Cursurile dela Văleni. Al treilea șir al cursurilor de vară din Văleni de Munte se va începe, ca și anul trecut la 1 Iulie. Iată lista cursurilor stabilite până acum: A. D. Xenopol: «Din istoria Românilor». A. C. Cuza, «Din economia națională». V. Pirvan, «Filosofia veche». Dr. Manic-tide, «Sănătatea poporului românesc». Dr. Șt. Bogdan, «Din domeniul himiei». N. Dobrescu, «Din istoria Bisericii». G. M. Murgoci, «Geologie și Geografie». I. Răducanu, «Despre doctrinele economice». N. O. Popovici-Lupa, «Din gospodăria noastră rurală». D. N. Ciotari, «Gimnastica suedeză». Const. Zagoriț, «Despre tactica națională». Virgil Arion, «Din sociologie». M. Săulescu, «Economie politică». N. Iorga, «Istoria Românilor, după spusele călătorilor străini».

In ajutorul fraților bănățeni.

— Acțiunea de ajutorare. —

O pastorală frumoasă pentru ajutorarea fraților noștri năpăstuiți din comitatele Carașului și Timișului a lansat și I. P. S. Sa. mitropolitul Ioan Meșianu. Această pastorală se va citi Dumineca viitoare în toate bisericile gr. or. române și în consecință se vor forma în toate parochiile mici comitete de ajutorare, cari vor avea să strângă ajutoare dela parochieni, umblând cu liste din casă în casă. I. P. S. Sa a dat din al său ca un modest obol pentru ajutorarea fraților Bănățeni suma de 1000 cor. Colectele se vor transpune cassei conzistoriului, de unde apoi se vor trimite la destinațiunea lor.

*

Din Budapesta primim spre publicare următorul comunicat:

Comitetul central electoral al partidului național român, în ședința sa din 25 I. c., a hotărât să inițieze o colecție de oferte benevole, pentru ajutorarea nenorociților noștri frați din comitatul Caraș-Severin. Colecta s'a și început, după proverbul «bis dat, qui cito dat», și ofrandele s'au depus în mâna vrednicului nostru fruntaș, dr. Ștefan C. Pop, deputatul Șiriei.

Acum urma să se publice apelul comitetului către publicul cel mare românesc; cu rugarea să vină în ajutorul victimelor nefericite, pe cari violența elementelor, potopul de valuri desfrânat, i-au redus la cea mai neagră mizerie. Vedem însă că factorul cel mai chemat

adus glorie României, de peste țări și peste mări. Sunt destule averi mari în România și bogățiile noștri dau destule parale pe fleacuri; însă nici unul nu s'a gândit să ajute pe tinerii inventatori români. În Franța nu-i bogătaș care să nu fi dat măcar 500 lei, spre a înființa un premiu de aviațiune. Românii, când au trebuință de un ajutor, se duc la stat, sunt «lipitorile statului» și aceasta numai din cauza bogătașilor noștri cari nu dau nimic pentru interesul național și pentru știință. Căci aci e chestiune de patriotizm, atunci, când ori ce țară încearcă a se distinge în aviațiune și când peste tot se fac sacrificii mari de vieți și de bani pentru această «mare cauză».

O! Români, ești din scepticismul vostru și ajutați pe aceia cari sunt meniți să facă a fălăi pe câmpul nesfârșit al văzduhului drapelul patriei!

Nu uitați că acela care a deschis drumul pe care pășesc acum atâția oameni celebri, a fost un Român.

Cadero.

5) Român din Transilvania, dr. în drepturi de la Facultatea din Budapesta, lucrează din 1903 la Paris; anul acesta a inventat o simplificare la motoarele de explozie care ușurează motoarele într-un mod considerabil.

insuși episcopul diecezei Caransebeșului, a luat în mână cauza colectelor benevole, și chiar în numărul acesta al foii noastre se publică apelul Preasfinției Sale, în cauza colectelor proiectate. Biroul comitetului, văzând această interesare călduroasă a Părintelui bun, pentru fii săi nenorociți, a judecat a fi mai potrivit, să nu ne desbinăm pulețile modeste, în cauza adunării acestor oferte de bună voie, ci cu toții să ne grupăm pe lângă apelul Archiepiscopului dr. Elia Cristea, și toate ofrandele să se trimită la mâna lui, bine știind, că Preasfinția Sa va împărți ajutoarele, după adevăratele trebuințe ale victimelor catastrofei.

Asta, firește, nu eschide, ca membrii comitetului și în general comitetele comitatense și cercaule, să se intereseze și ele de cauză, să-i îndemne pe oameni la contribuiri, și sumele adunate să se trimită deadreptul la adresa Preasfințitului Episcop dr. Elia Cristea în Caransebeș.

ȘTIRI.

Maj. Sa Monarchul a plecat ieri la Iași, unde se va serba în cercul familiei sale aniversarea a 80-a a nașterii sale.

Serbarea de primăvară ce se aranjează de Reuniunea femeilor române cu elevele Internatului-Orfelinat pe terasa Casei de Tir de sub Tâmpa s'a fixat definitiv pe ziua de Duminecă 20 Iunie (3 Iulie) începând la oarele 3 după amiază. Atragem din nou atențiunea publicului nostru asupra acestei Serbări de binefacere, care va oferi cu modeste mijloace, frumoase și plăcute distracții. — În caz de timp nefavorabil Serbarea se va ținea în Sala Casei de Tir, nemai putând fi amânată, deoarece Comitetul prepară în succesiunea acestei festivități examenele școlii de menaj și de industrie casnică pe ziua de Joi 24 Iunie (Nasc. S. Ioan Botez.) și premergător o expoziție de lucru de mână și de țesături, în sala școlii elementare de fetițe pe zilele de Marți, Mercuri și Joi. (22, 23, 24 Iunie). Vom reveni.

Prăbușirea unui edificiu. Eri s'a întâmplat o mare nenorocire în orașul Kecskemét. Prăbușindu-se un zid al noului edificiu al băncii naționale au fost îngropați sub ruine un vizitiu cu o căruță cu doi cai și 10 muncitori.

Concurs. »Tel. Român publică concursul obicinuit anual pentru conferirea de stipendii din »Fundatiunea Gozsdu». Petițiunile împreună cu documentele cerute sunt a se înainta până la 23 Iulie (5 Aug.) a. c. reprezentanței Fundatiunii cu sediul în Budapesta VII Holló u. 8 sz.

Tinerimea română din Alba-Iulia invită la producțiunea și petrecerea care se va ținea în 20 Iunie (3 Iulie) 1910 în sala »Redutei»

Program: I. »Dunărea și Oltul» de G. Coșbuc, și II »Graiul neamului» de G. Coșbuc, decl. de d-l I. Conciatu, III. »Pentru ochii lumii». Comedie în 2 acte de Labiche, localizată de Gil. După teatru dans.

Scop filantropic! Venitul curat e destinat pentru »Reuniunea meseriașilor și economilor români din Alba-Iulia.

Comitetul.

Pentru Românii nenorociți din Caraș-Severin. »Reuniunea scolarilor români din Sibiu» invită la Convenirea Socială împreună cu cântări, declamațiuni și joc, care o va aranja Duminecă, la 3 Iulie st. n., în »Unicum». Venitul curat este destinat pentru frații noștri nenorociți în urma potopului din comitatul Caraș-Severin.

Portretul marelui metropolit Andreiu baron de Șaguna lucrat în culoare Sepia după o fotografie contemporană, de bună seamă cea mai reușită înfățișare a nemuritorului Archiepiscop, se află de vânzare la Librăria »Gazetei» în Brașov. Prețul unui exemplar în mărime de 40 cm. lungime și 30 cm. lățime costă numai 4 coroane, pentru a se înlesni oriși cui procurarea chipului marelui arhiepiscop, dela nașterea căruia s'au împlinit tocmai 100 ani. Pentru

porto și ambalaj se mai adaugă pe lângă preț 1 cor. 20 fileri.

Mulțămărită. Aduc și pe această cale mulțămărită mea cea mai călduroasă societății de asigurare »Foncière» care mi-a lichidat fără nici o greutate și în timp foarte scurt asigurarea, destul de însemnată, a fericitului meu soț protopopul Vasile Voina, cu toate că această asigurare fusese contractată abia de un an și jumătate. Brașov la 15 Iunie 1910. Văd. Elena Protopop Voina.

Holera în Basarabia. În urma întinderii holerei în Basarabia, direcțiunea generală a serviciului sanitar a dispus ca toate punctele de trecere despre frontiera rusească să fie complet închise pentru călătorii și proveniențele din Rusia. Nu vor fi deschise pe uscat de cât Ungheii și Gura-Prutului, iar pe apă Constanța și Sulina.

O grea nenorocire a lovit pe veneratul fost președinte al Ligei Culturale d-l Petre Grădișteanu prin moartea tragică a soției sale. Iată cele întâmplate. Familia d-lui Grădișteanu plecând alaltăeri dela moșia Balaciu spre gara Lehliu avea să treacă cu trăsura peste podul plutitor, care leagă malurile Jalomitei. Pe când se aflau cu toții pe podul plutitor, caii au început să sară. Se înțelege că persoanele din năuntru s'au speriat. Imediat d-na Grădișteanu a strigat «eu sar din trăsura». Până să apuce d. Petre Grădișteanu s'o oprească dânsa se și scobori pe scara trăsurei. D. Grădișteanu abia apucase să zică «stai ce faci?», când nefericita sa soție a și alunecat de pe scară și pierzându-și echilibrul a căzut în apă. D-l Grădișteanu a voit să sară îndată în râu pentru a o salva, dar a fost oprit de d-ra Bratu, care și-a dat seamă că s'ar fi întâmplat a doua nenorocire. Din clipa când a căzut în apă, n'a mai apărut la suprafață. Curentul a înecat-o și a dus cadavrul departe. S'au luat toate măsurile pentru descoperirea cadavrului.

Întemnițarea lui Hoffrichter. Locotenentul Hoffrichter condamnat la 20 ani temniță grea a fost dus ieri în automobil la închisoarea din Möllersdorf, unde urmează să-și facă pedeapsa. Condamnatul era îmbrăcat civil. Lângă Hoffrichter ședea un căpitan, iar în fața lui doi subofițeri Cheltuelile procesului se urcă la 20.000 lei.

Rezolvarea unui caz practic din sfera dreptului bisericesc.

(Urmare și fine)

Rezumând cele spuse până aci: fără ca să mai reflectez la celelalte observări a dlui Delaschit, ce nu-s nici însemnate, nici decizătoare ci-s numai apendice și s'au adevărul argumentelor combătute de mine până aci: susțin firm; 1) Că teologul nu e celib în sensul cazului nostru. 2) că nu-i celib nici preotul văduv. 3) Că eu am purces bine și corect când i-am deschis pe ambii pe o formă dela acel beneficiu și am îndreptățit la acela numai pe clericul, carele nici când n'a fost însurat nici înainte nici după chirotonire și pe preotul căsătorit epudem, dar carele pentru totdeauna abzie deia uzul matrimonialului.

Susțin firm: 4) că Dl Delaschit și Dl. Dr. Felix n'au dovedit că teologul nostru ar fi celib, și că au greșit când l-au declarat totuș de celib. 5. Că nu numai au greșit, ci în mod injust au purces atunci când în contra principiilor folosite de dânsii în potriua mea și în favorul teologului nostru, declarează de non-celib și de neîndreptățit la acest beneficiu pe preotul văduv, prin ce au căzut și în o contradicție cu sine însși. 6. Că prin urmare argumentele aduse de dânsii: fie din dispozițiile generale ale bisericii, prin cari sunt garantate drepturile, privilegiile dignitățile în general celibilor adevărați și altora celibi mai dubii după statul lor, fie din însași definițiunea celibatului propusă de Domnul Delaschit; fie din afirmația aceea a Dlui Dr. Felix. Căsătoria teologului nostru ar fi a omului nu a preotului și așa ar fi adevărat celib; fie din interpretarea statutului bobian făcută de Dl. Dr. Felix, zic toate aceste argumente propuse așa cum

le-am aflat în articlii Domniilor lor sunt insustenibile, slabe, nu limpezesc cazul au-l rezolvă, căci nu conving.

Cu aceste îmi încheiu disertația, care e și ultima a mea în cauza aceasta, sperând că punctul meu de vedere e limpezit, părărea bine documentată — iară disputa finită
Delalugone.

Bibliografie.

Am primit la redacție zilele acestea următoarele broșuri:

— *Raportul XXI* al școlilor populare elementare gr. or. dir. Arad. Anu școlar 1909—1910. Elaborat de Iosif Moldovan, director școlar.

— *Anuarul V.* al școlii populare române gr. or. din Rășinari pe anul 1909—1910 publicat, de Moise Frățilă director.

— *Al XXVI Anuar* al institutului pedagogic-teologic al arhidiecezei ortodoxe române transilvane în Sibiu pe anul școlar 1909—1910, publicat de Dr. Eusebiu Roșca, director. Cuprinsul: 1) Centenarul lui Șaguna și opinia publică românească de Dr. Vasile Stan (apărut și în broșură separată). Știri școlare și cronica institutului.

— *Al XXIV Anuar* al școlii civile de fete cu internat și drept de publicitate a Asociațiunii din Sibiu pe anul școlar 1909—1910 publicat de Dr. Vasile Bologa director. Cuprinsul: 1) Cum să studiem de prof. Victor Stanciu. 2) Știri școlare.

— *Din lirica germană modernă* traduceri de Valentin Bude. Iași. Tipografia «Progresul». Prețul 1 leu 50 bani.

— *Studii Științifice.* Fascicolul I. de mult apreciatul nostru colaborator Gavr. Todica. Orăștie «Tipografia Nouă» 1910. Din aceste interesante și documentate studii vor apare pe rând 4 fascicule ș anume: a) Pagini răslețe, b) Economice c) Filosofice, d) Astronomice. Abonamentul anual 5 cor. A se adresa d-lui Gavri Todica, contabil, Algyögy (Hunyad m.)

— *Apărarea viilor de peronosporă* de Nicolae Pop, profesor. Se dă gratis celor ce cumpără cartea »Sădirea și cultivarea viei» — altcum costă 25 fileri.

ULTIME ȘTIRI.

București, 29 Iunie. După știri sosite aici guvernul grecesc a acceptat toate condițiile puse de România pentru aplanarea conflictului.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Successorii.

Redactor respons: Ioan Spudercu.

Nr. 77—910.

Concurs.

Intreprinzătorii doritori de a efectua reparaturile necesare la biserica gr. cat. din Măjer în sumă de 10 000 cor. 02 f. prin aceasta să reeare să-și înainteze ofertele în scris la Oficiul parohiei gr. cat. din Măjer cel mult până în 14 Iuliu 1910 la 2 oare p. m.

Condițiunile de reparare, preliunaru de spese, precum și planurile aprobate de Preo Veneratul Conzistor se pot studia zilnic la oficiul parohiei gr. cat. din Măjer.

Licitația publică minuendă să va ține în 14 Iuliu 1910 la oarele 2 p. m. în școala gr. cat. din Măjer, susținându-și senatul bisericesc dreptul de a concede cu executarea reparațiilor pre cel mai convenient dinre licitanți.

Majer, la 27 Iunie 1910.

Ieronim Groze,
pres. sen.

Pavel Iies.

In tipogr
află aplicare
vorabile stal
grafi, pr